

Kurkowski, Jarosław

Posiedzenie Grupy Roboczej ds. Nauczania Historii Medycyny

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 34/2, 390-391

1989

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w 1983 r. przez władze poszczególnych wyższych uczelni technicznych w Polsce, dotyczącymi stanu i możliwości realizacji w nich przedmiotu „Historia techniki”. Uczestnicy zebrania, reprezentujący poszczególne uczelnie techniczne, uzupełnili przedstawiony materiał informujący o bieżącej sytuacji i zaistniałych zmianach w tym zakresie. Uznając celowość wprowadzenia we wszystkich wyższych uczelniach technicznych przedmiotu „Historia techniki”, który w istotny sposób winien uzupełniać wykłady podstawowe, przedyskutowano następujące problemy, wiążące się z tym postulatem, a mianowicie: 1. formę realizacji wykładów; 2. sprawę opracowania i wydania podręcznika, który stanowiłby pomoc dydaktyczną dla realizacji przedmiotu; 3. zagadnienie przygotowania odpowiedniej kadry dydaktycznej.

Realizacja wykładów w zakresie historii techniki przedstawia się następująco na niektórych wyższych uczelniach technicznych: 1. przedmiot fakultatywny na roku „0” w wymiarze 15 godzin zajęć; 2. przedmiot fakultatywny na semestrze X (dyplomowym) w wymiarze 15 godzin zajęć; 3. cykl otwartych wykładów monograficznych dla całej uczelni, prowadzonych przez wybitnych specjalistów 30-60 godzin. (AGH).

Uznano potrzebę, a nawet konieczność opracowania podręcznika *Historia nauki i techniki*, wykorzystując jako autorów szersze grono specjalistów. Zobligowano doc. dr hab. M. Wirską-Parachoniak (AGH Kraków) i doc. dra hab. T. Broniewskiego (Politechnika Krakowska) do przygotowania propozycji konspektu tego podręcznika jako wyjściowego materiału dyskusyjnego na następne posiedzenia Grupy ds. Nauczania Historii Techniki, przewidziane jesienią 1988 r.

Uczestnicy posiedzenia uznali za cenną i godną naśladowania inicjatywę AGH w Krakowie, realizowaną od 4 lat, a mianowicie akcję comiesięcznych ogólnodostępnych wykładów z zakresu różnych dziedzin historii nauki i techniki, które są anonsowane afiszami i informacją prasową; wykładowcami są wybitni naukowcy i specjaliści — również spoza terenu Krakowa.

Maria Wirska-Parachoniak
(Kraków)

POSIEDZENIE GRUPY ROBOCZEJ DS. NAUCZANIA HISTORII MEDYCYNY

6 stycznia 1989 roku odbyło się posiedzenie Grupy Roboczej ds. Nauczania Historii Medycyny. W posiedzeniu wzięła udział prof. Irena Stasiewicz-Jasiukowa wiceprzewodnicząca Komitetu Historii Nauki i Techniki. W części uroczystej posiedzenia prof. Tadeusz Brzeziński wręczył współpracownikom dyplomy nagrody Sekretarza Naukowego PAN za wydany w 1988 roku podręcznik historii medycyny.

W części roboczej dyskutowano nad kilkoma zagadnieniami. Zebrani zastanawiali się, czy podręcznik, który od początku roku akademickiego jest w praktycznym użyciu spełnia dobrze swoją rolę. Podkreślano zgodnie, że podręcznik słusznie zaadresowany został do studentów i lekarzy, przy czym część pierwsza tego podręcznika jest bardziej zrozumiała dla studentów, część druga zaś wymaga zbyt wiele specjalistycznej wiedzy i jest pożyteczna raczej dla lekarzy.

Zebrani postanowili zwrócić się do wydawnictwa z propozycją przygotowania poprawionego i rozszerzonego drugiego wydania podręcznika. W związku z tym dyskutowano nad uzupełnieniami i poprawkami, które mogły by być uwzględnione w tej nowej wersji książki. Dr hab. Andrzej Śródka zwrócił uwagę na brak historii niektórych specjalności, a także na pominięcie niektórych wybitnych przedstawicieli polskiej medycyny jak np. Jan Mazurkiewicz czy Wojciech Brudziński. Prof.

T. Brzeziński wyjaśnił, że niektóre luki w podręczniku powstały z powodu niedotrzymania przez kilku autorów swoich zobowiązań. Podkreślił także, iż uwzględnienie wszystkich zgłaszanych wobec podręcznika postulatów wymagałoby przygotowania drugiego tomu. Prof. T. Brzeziński odczytał następnie obszerną recenzję podręcznika napisaną przez dra Stanisława Dąbrowskiego, a zebrani ustosunkowywali się do uwag w niej zawartych.

Rozważano także potrzebę ulepszenia formy podręcznika. Zebrani za zasadne uznali wprowadzenie marginesu, indeksu rzeczowego. Prof. Michał Małofiejew postulował, aby dołączyć tablice synchroniczne, przedstawiające wydarzenia w nauce światowej, medycynie światowej i medycynie polskiej. Doc. Teresa Ostrowska zwróciła uwagę na konieczność udoskonalenia bibliografii.

Inny wątek dyskusji zapoczątkował dr Roman Meissner postulując, by druga część zajęć z historii medycyny została przeniesiona na wyższe lata studiów. Prof. Eugeniusz Sienkowski przyznał, że teoretycznie wniosek ten jest słuszny, lecz jednak z praktycznego punktu widzenia lepiej gdy zajęcia te odbywają się nawet na pierwszym roku bowiem studenci początkowych lat są pełni zapału i chętniej uczestniczą w wykładach.

Jarosław Kurkowski
(Warszawa)

POSIEDZENIE GRUPY ROBOCZEJ DS. NAUCZANIA HISTORII NAUK ŚCISŁYCH

W dniu 17 listopada 1988 r. w siedzibie Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN odbyło się kolejne posiedzenie Grupy roboczej ds. nauczania historii nauk ścisłych. W obecnej kadencji Grupa ta kierowana jest przez prof. dr hab. Romana Mierzeckiego oraz dr Zofię Pawlikowską-Brożek.

W posiedzeniu, któremu przewodniczył prof. R. Mierzecki, udział wzięli:

- prof. dr hab. Jerzy Dobrzycki (Instytut Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN)
- dr Zofia Pawlikowska-Brożek (Komisja Historii Matematyki Polskiego Towarzystwa Matematycznego)
- dr Wróciśława Bergandy (Wydział Chemii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu)

oraz prof. dr hab. Irena Stasiewicz-Jasiukowa. Gościem z Czechosłowacji był dr Andrej Pöss z Instytutu Historii Słowackiej Akademii Nauk w Bratysławie, sekretarz Komisji Historii Nauk Ścisłych, fizyk.

Zebranie poświęcone było sprawozdaniu z działalności w mijającym roku oraz omówieniu zamierzeń Grupy na rok następny. Na wstępie Przewodniczący, prof. R. Mierzecki (Wydział Chemii Uniwersytetu Warszawskiego, przewodniczący Sekcji Historii Polskiego Towarzystwa Chemicznego), zreferował stan nauczania historii nauk ścisłych na niektórych uczelniach wyższych w Polsce (uniwersytety i wyższe szkoły pedagogiczne). Poza nauczaniem historii matematyki, które od dawna znajduje się w programach studiów matematycznych, nadal inne nauki ścisłe nie uzyskały obowiązkowego wykładu z historii swoich dyscyplin. Szczegółowe informacje na ten temat podali uczestnicy zebrania, omawiając stan nauczania historii nauk ścisłych na swoich uczelniach. I tak, pani dr Z. Pawlikowska-Brożek reali-